

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Bibliotheca Smithiana, Seu Catalogus Librorum D. Josephi Smithii Angli Per Cognomina Authorum Dispositus

Pasquali, Giovanni Battista

Venetiis, 1755

Divi Hieronymi operum pars prior.

urn:nbn:de:gbv:45:1-844

tra domesticos parietes legenda transmittimus, persæpe quasi conniventibus oculis nec tam examussim fabricentur; cum inter amicos mutua sit hæc peccandi venia, quam plerique omnes petimusque damusque vicissim. Tanta præterea, postea quam hinc solvisti, in hanc diem cum Bono Accursio Pisano conflata est necessitudo, & sanctissimi amoris & contubernii fœdus; ut grande nefas, mi Francisce, ac morte piandum commissurum me existimarem, si quid imprimendum ei dedissem, nisi quod emendatissimum & consummatissimum fuisset. Cum enim hominis benivolentiam, liberalitatem, & pietatem, quam oratione tibi declarare haudquaquam posse video, mecum repeto; Patris optimi loco habendum non dubito, dum mihi vita comes. Nemo est, qui majore charitate bonos ac doctos complectatur, & honore prosequatur. Quamobrem, mi Francisce, si quando, ut persæpe soles, otii omnium impatientissimus optimum fratrem tuum, & venerabilem Apollonium nomine & re Summi Dei præconem luculentissimum & acerrimum imitatus ad manusiores musas te referes; haud titubanti animo interpretis nostri ope utare.

DIVI HIERONYMI OPERUM

PARS PRIOR.

ARISTEAS DE LXX. INTERPRETIBUS,

ex versione Matthiæ Palmerii.

[I] **T**HEODORUS LELIUS, natione Pycenus, vir divini humanique juris, suæ ætatis consultissimus, atque eloquentia clarus, quam & doctrinæ & virtutis suæ admiratione junior admodum adhuc in sacrum Judicum Collegium, quod ob similitudinem confessus & prophetica visionis modum rotam appellant, a Nicolao Pontifice Optimo Maximo accitus judicandi integritate, & vitæ constantia omnibus mirandus evasit; in qua re sui etiam expectationem superavit. Quamobrem meritis tanti viri motus Pius Pontifex Maximus, & gravissimis cum pro Ecclesia legationibus exercuit, & Præfulatu Feltrensi ornavit. In quibus omnibus rebus quum majora quotidie suæ exempla virtutis effulgerent, motus tot, tantique viri laudibus Paulus II. Pontifex Max. hunc talem virum ultro ad se accersitum, suo lateri adhærere voluit. Cujus consilio eloquentiaque uteretur majoribus in rebus, Tarvisinæ quoque Ecclesiæ eo animo Virum præfecit,

rr 2 quo

[1] Hæc habentur in fronte Voluminis, & iterum ad calcem post Aristææ narrationem. Ceterum *Theodorus Lelius*, seu *de Lellis*, Nobilis Interamnenfis, Apretinæ Provincia civis ex Romanæ Rotæ Auditore Episc. Tarvisinus sub Pontificib. Pio II. Pauloque II. laude prudentiæ doctrinæque celeberrimus fuit. Inter alia ingenii monumenta, quæ reliquit Apologia fœderis Venetorum, & Sigismundi Austriæ Ducis habetur præcipua, tum gratulatio pro Pio II. ad Venetum Ducem. Orationes quinque. Ele-

gantiores plures Epistolæ ad Papiensem Cardinalem, ad Philelphum & alios. Romæ decessit anno 1464. Hæc de *Lelio Ughellus* (in *Episc. Tarvis.* Tom. V. p. m. 354.) cui hæc Editio Opp. D. Hieronymi non innotuerat. At nil sane mirandum; cum pariter eandem ignoraverit disertissimus *Maittaire*, apud quem neque in *Catal. Libr. ann. loc. & Typogr. descript.* neque alibi, ulla hujus Lelianæ recensitionis mentio fit; quod porro harum rerum amatoribus summæ raritatis indicium videri possit.

quo universi senatus consensu majoribus eum titulis ornaret. Quod profecto effecisset, nisi laborum magnitudine mors immatura virum e medio tulisset. Is igitur talis tantusque vir, quum inter ceteros Ecclesiae Doctores Beati Hieronymi ingenium semper admiraretur, ac sanctitatem veneraretur, universa ejus opera miro studio non perquisivit solum, sed frequentiori etiam lectione meditabatur; quae quum incomposita, neque sibi coherentia satis ea, quae in epistolis Vir sanctus praescriperat, animadvertisset, ea cuncta in certum ordinem redigens argumentis verissimis illustravit; quemadmodum in ejus praefatiuncula, quam pro insita sibi humilitate Doctissimus Vir sine sui nominis annotatione praemisit, cernere licet.

LELII PRÆFATIO.

BEATI Hieronymi Epistolas ad eruditionem Christianam pernecessarias rerum ac materiarum varietate confusas, & sine ullo ordine descriptas, agnovimus. Illas namque prout fors tulerat, vel pro nutu quisquis descriperat, ac ut interdum inter dogmaticos libros, epistolaresque commentarios, qui de fide, vel contra hæreticos inscribuntur, modo funebres, modo consolatoriae, aut de moribus aut virtutibus infererentur epistolae, quae prioribus minime cohærebant. Ego vero attendens quid utilitatis legentibus afferret accomodata partitio, eas ipsas epistolas propriis materiis annectere, tractatibusque distinguere institui. Hoc enim a Platone novimus institutum, qui cum cerneret, quantum lucis & gratiae cognoscendis rebus afferret adhibita commode opportuneque distinctio, non solum ad claritatem, sed etiam ad facilitatem absolute cuncta distinctit. Itaque omnes epistolas atque tractatus exceptis majoribus, quos in canonicas scripturas edidit commentariis, generaliter trifaria partitione complexi sumus, & quaslibet partium in particulares distinctimus libros sive tractatus; atque ab illis exorsi sumus, quibus fides Catholica roboratur, & ab hæresum impugnatione defenditur, scientes ipsa christianae institutionis fundamenta esse, quibus salus & vita consistit. Deinde dogmaticos libros de utriusque Testamenti quaestionibus, vel de Scripturarum sanctarum expositionibus, quibus religiosa mens eruditur in lege Domini, adjecimus. Tunc vero de moribus atque virtutibus, quibus conversatio christiana, prout unicuique gradui, sexui, vel aetati congruit, instituitur, distinctos tractatus subjecimus. Primi igitur libri in fide christianum erudiant: Medii de Scripturis sacris, & earum tractatoribus instruunt. Postremi omnem gradum, sexum, aetatem sacris disciplinis instituant. Iphis quoque epistolis, aut certe earum plurimis argumenta plerumque ab illustribus viris excerpta praemisimus. Quibus, dum brevi compendio longa pagina coarctatur, legentis animus ad intelligentiam facilius praeparatur. Nec tamen exemplaria priora damnamus, sed nobis ipsis & ceteris, qui ordinatius atque distinctius Hieronymi Epistolas habere desideraverint, consulimus; sperantes in Domino, laborem nostrum, quem pro Beatissimi Viri honore ac devotione suscepimus, ipsius meritis ac suffragiis compensandum.